

Вяра

27.07 по еретическия, †14 юли по православния календар - Свети апостол Акила от 70-те. Свети преподобни Елий. Свети мъченик Иуст

В памет на свети апостол Акила (I в.)

Свети апостол Акила, един от седемдесетте, бил ученик на свети апостол Павел, който го направил епископ. Той бил понтийски евреин и до обръщането си в християнската вяра живял с жена си Прискила в Италия. Когато император Клавдий заповядал на евреите да напуснат Рим, Акила

заминал със съпругата си за Коринт. Причината за изселването на евреите от Рим била следната: когато в Рим започнало Христовото благовестие и дошъл първовърховният апостол Петър, мнозина от живеещите в Рим иудеи приели светата вяра в Христа, но много били и неприятели. Поради това между иудеите започнал голям спор: едни признавали Христа за истинския Месия, други Го отхвърляли и хулили. Неприятели иудеи, както в Иерусалим и другаде, така и в Рим, злобно нападали вярващите. Те не могли да понасят даже името на Иисуса Христа, настройвали елините против вярващите в Него и навсякъде повдигали гонения срещу тях. Елините, които се били обърнали към Христа, защитавали вярващите евреи от невярващите. Между тях възникнали големи спорове и вражда, което било доведено до знанието на цезаря Клавдий. Понеже вярващите наричали Господ Иисус Христос Син Божий и Цар Израилев, цезарят се опасявал да не

започне смут сред народа и да се появи някой нов цар, който да претендира за неговата власт. Ето защо било заповядано всички евреи, и вярващи в Христа, и невярващи, да бъдат изгонени от Рим и от цяла Италия. Имало и друга причина за изгонването им: невярващите иудеи обърнали към иудаизъм царица Агрипина, жената на Клавдий. Заедно с останалите евреи бил изгонен и Акила. Заселил се в Коринт и се издържал от труда на ръцете си, понеже бил майстор на шатри. По това време свети апостол Павел, който проповядвал Христа сред езичниците, пристигнал от Атина в Коринт, главния град на Ахаия, намерил тук Акила и Прискила и се установил у тях. Понеже имали един и същи занаят, се трудили заедно. След като просветил Акила и Прискила с вярата в Христа, Павел ги кръстил. Останал година и шест месеца в Коринт, проповядвайки Божието слово и побеждавал със силата Христова иудеи и езичници. После отплавал за Сирия. Акила и Прискила последвали своя учител и виновник за спасението си, с когото ги свързвала духовна любов. С тях и с останалите си последователи Павел пристигнал в Ефес. Понеже искал на приближаващия се празник Пасха да бъде в Иерусалим, оставил Акила и Прискила да наставят ефесяните в светата Христова вяра, а сам потеглил на път, като обещал да се върне отново в Ефес. След заминаването му тук пристигнал евреинът Аполос, родом от Александрия, мъж красноречив и много учен. Бил оглашен в Господния път, проповядвал пламенно и поучавал за Господа, но знаел само за Йоановото кръщение, още не бил кръстен в Светата Троица. Като чули смелата проповед на Аполос пред събранието, Акила и Прискила го поканили вкъщи и му разяснили по-точно пътя Господен. Свети Павел се завърнал от Иерусалим и написал тук своето първо Послание до вярващите в Христа коринтяни, което завършвало така: “много ви поздравяват в Господа Акила и Прискила с домашната си църква”, тоест със слугите си.

След смъртта на Клавдий, когато евреите отново получили правото да живеят в Рим и започнали да се завръщат по домовете си в Италия, Акила и Прискила също се върнали в Рим. И когато свети Павел дошъл отново в Коринт и написал тук Послание до римляните, не пропуснал да изпрати в него поздрав на своите скъпи ученици. Ето какво пише в последната глава: “Поздравете Прискила и Акила, моите сътрудници в Христа (които за душата ми положиха главата си; на тях не само аз благодаря, но и всички църкви из езичниците) и домашната им църква.

Свети Акила не останал в Рим дълго. Заедно с жена си се върнал отново в Азия, където го изпратил неговият учител, апостол Павел, за да проповядва вече като епископ Божието слово. Като дошъл в Ефес, започнал да помага на свети апостол Тимотей, ученик на апостол Павел, който го поставил за епископ на ефесяните, както пише от Лаодикия в своето първо Послание до него: “на тръгване за Македония те молих да останеш в Ефес”.

Гонен от иерусалимските иудеи, окован във вериги, свети апостол Павел бил докаран в Рим. Тук написал второто си послание до Тимотей в Ефес и отново напомнил в него за обичните си ученици: “поздравя Прискила и Акила”.

Свети Акила проповядвал Христа в Азия, Ахея и Ираклия и помогнал за спасението на много човешки души, като обръщал езичниците и ги кръщавал. Той обикалял и по други земи и навсякъде проповядвал Царството Божие. Просвещавал със светата вяра, разрушавал идолите, издигал църкви, ръкополагал свещеници. Претърпял много страдания и бил убит от неверниците. Душата му се упокоила на небето заедно с останалите свети апостоли по благодатта на нашия Господ Иисус Христос, на Когото слава во веки. Амин.

Тропарь апостола Акилы

глас 3

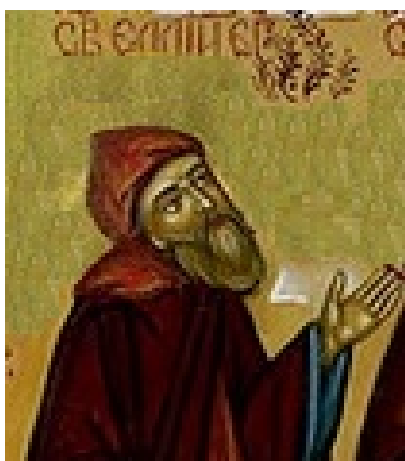
Апостоле святыи Акило,/ моли Милостиваго Бога,/ да
прегрешений оставление// подаст душам нашим.

Кондак, глас 4:

Яко велие солнце, церковь ты стяжавши, славне Акило,
светлостьми учения твоего просвещает верно чтущия ты,
Господень апостоле.

*(Като светло слънце те придоби Църквата, славни Акило,
твое то учение просвещава със светлина почитащите те с
вяра, Господен апостоле.)*

В памет на преподобния Елий (IV в.)

Преподобният Елий се прославил сред
монасите в египетските пустини с
постническите си подвизи и угодил на
Бога с добродетелния си живот. Още като
дете бил даден в манастир да служи на
Господа. Възпитали го във въздържание и
целомъдрие, бил научен на кротост и
смирение и се сподобил с Божията

благодат - получил дара на чудотворството, когато бил съвсем
млад. Така като дете го изпращали за огънче, той слагал в
дрехата си горящия въглен и го донасял на стареца, без да я
прогори. Братята се удивявали на чудото и искали да
подражават на дивния живот на момчето, което по святост
превъзхождало по-възрастните. Веднъж блаженият Елий бил
сам в пустинята и му се доял мед. Видял на един камък
оставена пчелна пита и се досетил, че това ще е дяволска
клопка. Взел да се самоукорява:

- Махни се от мен изкусително желание, защото е писано:

“живейте духом, и не ще изпълнявате прищевките на плътта”.

И веднага се отдалечил навътре в пустинята. Прекарвал времето в пост, като изнурявал и наказвал тялото си за невъздържанието, лишавайки го от храна. През третата седмица на поста видял на земята красиви ябълки и други плодове. Досетил се, че това пак е дяволско изкушение и си казал:

- Няма да ям, даже няма да се докосна до тях, за да не съблазня брата си, тоест душата си, защото е писано: “не само с хляб ще живее човек, а с всяко слово, което излиза от Божи уста”.

Като прекарал в пост и четвъртата седмица, задрямал и видял един ангел, който застанал пред него и му казал:

- Стани и яж каквото намериш, без да се съмняваш, и се подкрепи!

Като се събудил, видял едно изворче, край което растяла зеленина с хубав мирис и приятен вкус. Той ял от нея, пийнал вода от извора и се подкрепил телесно. Впоследствие казвал на братята, че през живота си не бил ял по-вкусно нещо. Недалеч от това място свети Елий намерил пещера, в която се усамотил. Когато телесното му естество искало храна, заставал на скалите и се молел на Бога. Невидима ръка веднага му донасяла пресен хляб, маслини и разни плодове.

Веднъж преподобният се запътил да посети братята в пустинята, които се намирали в нужда, и взел от храната, която му изпращал Бог. По пътя, вече уморен от товара си, видял магарета, които пасели наблизо, и като се обърнал към тях, казал:

- В името на Господ Иисус Христос нека едно от вас да дойде да носи товара ми!

Тогава най-силното магаре от стадото кротко се приближило. Светецът сложил на гърба му багажа си, възседнал го и скоро стигнал при братята. Зарадвал ги с храната, която им донесъл, а магарето изпратил обратно в пустинята. Друг път рано сутринта в неделя отишъл в един манастир, който се намирал в пустинята. Като разбрал, че в църквата няма служба, попитал по каква причина в Господния ден няма богослужение? Братята му обяснили, че свещеникът, който живеел на другия бряг на реката, не дошъл, понеже се страхувал от крокодила, който се появил в реката и вече бил погълнал много хора. Светецът им предложил:

- Ако искате, ще отида да повикам свещеника.

Но братята му казали:

- Недей! Пък и няма кой да те прекара на отсрещния бряг: всички са наплашени от крокодила и не смеят да се приближат до реката!

Но свети Елий тръгнал с упование в Бога. Щом застанал на брега, призовал името Господне и веднага се появил крокодилът. По Божие повеление онзи, който досега погубвал хората, прекарал праведния на другия бряг: кротко и със страх той подложил гърба си на светеца, пренесъл го през реката и го оставил на отвъдния бряг. Преподобният намерил свещеника у дома му и го помолил да отиде при братята, но презвитерът, който не го познавал, го попитал:

- Ти кой си и откъде си?

Отвърнал му, че пристигнал неотдавна в манастира. По думите и благонравието му презвитерът видял в него Божий човек, макар да бил във вехти и закърпени дрехи, и му казал:

- Братко, за сметка на вехтата телесна дреха, ти имаш хубава душевна!

После станал и се запътил към обителта. Когато дошли на брега на реката и не открили нищо, с което да я преплават, преподобният рекъл на презвитера:

- Не се тревожи, отче! Бог ще ни даде лодка!

И с висок глас извикал крокодила. Щом чул гласа му, той тутакси се явил и кротко подложил гърба си, за да се качат. Преподобният стъпил на гърба му и повикал презвитера:

- Ела, не се бой, отче!

Но като го видял, презвитерът се изплашил и хукнал назад. Манастирските братя стояли на отсрещната страна, гледали чудото - как Божият човек прекосява реката на гърба на крокодила - и се дивели с трепет. Щом стъпил на брега, преподобният извлякъл крокодила и му рекъл:

- За тебе е по-добре да умреш, отколкото да погубваш и ядеш хора!

И той веднага издъхнал.

Свети Елий останал в манастира три дни и поучавал братята с боговдъхновено слово. Тъй като бил прозорлив, знаел помислите и съвестта на всеки от тях и им разкривал собствените им изкушения. На един казвал, че се разпалва от нечист дух, на друг, че се поддава на гняв. На трети, че се съблазнява от лакомства, на друг говорел за страстта, която го обладавала. Разкривал за обща полза добродетелите на някои от монасите, като едного наричал кротък, другиго - праведен, трети - търпелив, друг - послушен, някой пък имал друга добродетел. Бог му откривал живота на всеки с неговите тайни дела, добри и лоши. Монасите казвали, че това, което разкривал Елий, е вярно. Сърцата им се изпълвали с умиление и те се поправяли. Веднъж, по време на духовна беседа, преподобният рекъл:

- Сложете трапезата, защото скоро тук ще дойдат странстващи братя!

И наистина, щом приготвили трапезата, в манастира пристигнали монаси след дълго пътуване, както бил казал светецът. Свети Елий ги приел с почит и се готвел да се оттегли в пустинята. Един от младите братя започнал да го моли да тръгне с него. Той му казал:

- Тежко е, братко, изисква голям труд, защото човек трябва да устоява на дяволските изкушения и да претърпи много.

Но братът обещал да понесе всичко и светецът го приел. Заповядал му да остане да живее в друга пещера. През нощта го нападнали бесовете отначало невидимо, като смущавали ума му със скверни помисли, а после и видимо - нахвърлили се върху него като страшни видения и започнали да го душат, за да го умъртвят. Той побягнал от пещерата, отишъл при преподобния и му разказал за нещастieto си. С няколко думи старецът утешил брата, укрепил търпението и вярата му, отвел го пак в пещерата, с пръст очертал мястото, където да стои, и като го осенил с кръстния знак, му казал да се въоръжи с името Господне и да не се плаши. Братът останал да живее в пустинята вече недосегаем за бесовските нападения и се сподобил да получава храна от невидима ръка, както преподобният му наставник получавал, когато хранел Сам Бог. Свети Елий доживял до дълбока старост и извършил множество чудеса. Преставил се в Бога, на Когото угодил, и бил присъединен към лика на преподобните, предстоящи на небето пред престола на Отца, и Сина, и Светия Дух, Единия Бог в Троица, на Когото слава сега, винаги и във вечни векове. Амин.

Свети мъченик
Иуст

В памет на свети мъченик Иуст (I в.)

Свети Иуст, римлянин по произход, бил воин. Сподобил се с чудно видение: явил му се кръст, който сякаш бил от кристал. Иуст повярвал в Христа и раздал богатството си на бедните. Бил заловен по заповед на хегемона Магненций, подложен на много мъчения и накрая осъден на изгаряне. Той предал духа си на Бога, но дори косата му не била засегната от огъня.

ЧЕТИ-МИНУТИ

{{_LINK1_}}